

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Универзитета у Бањој Луци

ПРИМЉЕНО	16.4.2018.
ОД	ЧИСЛУ
13/1	1092

ИЗВЈЕШТАЈ
о оцјени подобности теме, кандидата и ментора за израду докторске дисертације

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовао комисију: Наставно-научно вијеће Економског факултета

Датум именовања комисије: 16.02.2018. године

Број одлуке: 13/700-IV-9.1/18

Састав комисије:

1. Лојпур др Анђелко	Редовни професор	Економија, Менаџмент
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Економски факултет Универзитет Црне Горе	предсједник	Функција у комисији
Установа у којој је запослен-а		
2. Илић др Гордана	Редовни професор	Економија, Менаџмент
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Економски факултет Универзитета у Бањој Луци	члан	Функција у комисији
Установа у којој је запослен-а		
3. Тодоровић др Здравко	Редовни професор	Економија, Менаџмент и теоријска економија
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Економски факултет Универзитета у Бањој Луци	члан	Функција у комисији
Установа у којој је запослен-а		

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Милан (Млађен) Пуцаревић

2. Датум рођења: 19.07.1972. Мјесто и држава рођења: Липље, Котор Варош, РС, БиХ

II.1 Основне студије

Година уписа:

Година завршетка:

Просјечна оцјена током студија:

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/и: Економски факултет

Студијски програм: смјер: Финансијски менаџмент

Звање: дипломирани економиста

II.2 Мастер или магистарске студије

Година уписа:

Година завршетка:

Просјечна оцјена током студија:

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/и: Економски факултет

Студијски програм: Постдипломски студиј Финансијски менаџмент.

Звање: Магистар економских наука

Научна област Финансијски менаџмент

Наслов завршног рада: Фузије и аквизиције у функцији јачања перформанси предузећа

II.3 Докторске студије

Година уписа:

Факултет/и:

Студијски програм:

Број ЕЦТС до сада остварених:

Просјечна оцјена током студија:

II.4 Приказ научних и стручних радова кандидата

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
1.	Пуцаревић, М., <i>Мјерила перформанси као показатељ ефеката аквизиције</i> „, часопис Финансинг 3/12, Бања Лука, 2012.	Прегледни научни рад

Кратак опис садржине:

Поузданост мјерења успјеха аквизиције један је од кључних захтјева и зависи прије свега од адекватно дизајнираног система одговарајућих мјерила перформанси, који мора бити дефинисан већ у фази пројектовања аквизиције. Циљне перформансе аквизиције као квантитативно и квалитативно постављене вриједности дефинишу се на бази потенцијалне синергије енитета који улазе у аквзицију.

Традиционална мјерила перформанси имају одређена ограничења која произлазе из карактера привремености финансијских извјештаја као основе за израчунавање показатеља, историјског трошка као основе за процјењивање билансних позиција, утицаја билансне политике на финансијске извјештаје, удјела ангажованих средстава по основу пословног лизинга у укупним средствима и сл.

Предност примјене показатеља економске додате вриједност (EVA - Economic Value Added) у аквизицијама се огледа прије свега у чињеници овај концепт садржи и предаквизициону захтијевану стопу приноса на сопствени капитал, па нето преостали добитак новонастале економске цјелине, у ствари показује вриједност материјализоване синергије.

Значај примјене концепта тржишне додате вриједности (MVA – Market Value Added) за мјерење успјеха аквизиције је у чињеници да он показује успјешност менаџмента у одређеном периоду. Ако MVA коефицијент биљежи раст то је показатељ да је аквизиција доприњела повећању вриједности компаније више од прираста у сопственом капиталу који је посљедица задржаног добитка.

Рад припада проблематици докторске дисертације: **ДА**

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
2.	Кондић, Н., Пуцаревић, М., <i>Мјесто и улога Комисије за рачуноводство и ревизију у стварању бољих услова за економски раст и развој</i> , Зборник радова Тринаестог међународни симпозијума, Неум, Ревикон, Сарајево, 2012.	Прегледни научни рад

Кратак опис садржине:

Природа уређења Босне и Херцеговине као сложене државне заједнице захтијева специфична законска рјешења у области рачуноводства и ревизије. Постојећа рјешења из ове области резултат су сложене структуре саме БиХ и надлежности које имају ентитети. Комисија за рачуноводство и ревизију БиХ је независно и стручно тијело чији се задаци и активности заснивају на одредбама Закона о рачуноводству и ревизији БиХ. Основни задаци Комисије као стручног тијела су активности на превођењу и ажурирању професионалних стандарда, активности на јачању њихове што досљедније примјене, те ангажман на успостављању и провођењу јединствених принципа уласка у рачуноводствену и ревизорску професију и дефинисању захтјева који се пред све стране укључене у овај процес постављају. Комисија се стога поставља као важан фактор у процесу хармонизације рачуноводствене и ревизорске регулативе и уједначавања професионалних пракси у ентитетима и стварању јединственог економског простора Босне и Херцеговине. Комисија има значајну улогу у анализи усаглашености ентитетске

професионалне регулативе са *acquis communautaire*-ом, ангажманом на пољу осигурања квалитета, промовисању досљедне примјене MPC за МСФИ, подстицању домаћих професионалних тијела на јачање регионалне сарадње као и даље унапређење процеса обуке, тестирања и сертификације кандидата за улазак у рачуноводствену и ревизорску професију.

Рад припада проблематици докторске дисертације: НЕ

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
3.	Пуцаревић, М., <i>Утицај начина плаћања аквизиције на вриједност за власнике</i> , Зборник радова, Финансије рачуноводство и ревизија у условима глобалне кризе, Тринаести конгрес Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске, Бања Врућица, Теслић, 2009;	Прегледни научни рад

Кратак опис садржине:

У раду се анализирају ефекти аквизиција финансијираних готовином и аквизиција које се реализују размјеном акција на вриједност за власнике, као и ризици који са собом носе одлуке о предузимању ових врста пословних комбинација.

У контексту разматрња предметне теме анализира се висина премије за циљну компанију и утицајни фактори. Премија која се плаћа за аквизицију ограничена је величином пројектованог аквизиционог добитка и односом његове расподјеле између компанија које улазе у аквизицију. Избор начина плаћања аквизиције има различите импликације на вриједност и ризике за власнике компанија које улазе у аквизицију.

Код трансакција које се реализују готовином, власници циљне компаније непосредно реализују своју добит, док власници компаније купца преузимају ризик материјализације синергије, а тиме покрића готовински плаћене премије и трансакционих трошкова као и будућег обезбеђења одговарајућег нивоа аквизиционе зараде за власнике. За разлику од аквизиција које се финансирају готовином, код аквизиција размјеном акција власници обе компаније заједнички сносе ризик даљег пословања и материјализације синергије.

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
4.	Пуцаревић, М., <i>Материјализација синергије у пословима аквизиција</i> , Зборник радова -Задаци рачуноводствене и ревизорске професије након потписивања споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом, Дванаести конгрес Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске, Бања Врућица, Теслић, 2008;	Прегледни научни рад

Кратак опис садржине:

У раду се полази од премисе да се успешном аквизицијом сматра она у којој долази до јачања постинтеграционих перформанси и повећања вриједности за власнике. Бројни примјери говоре да велики број аквизиција не успијева створити вриједност за власнике капитала.

Рационални мотив уласка у аквизицију је потенцијална синергија која се материјализује у постаквизиционом периоду. Међутим значајан утицај у предузимању аквизиција имају и лични мотиви менаџмента, који нису чисто економски и који утичу на смањење вриједности капитала власника.

Економски мотивисане аквизиције темеље се на развојној стратегији предузећа и детаљном, добро разрађеном плану интеграције. Питање материјализације синергије једно је од најосјетљивијих у пословима аквизиција. Бројна истраживања показују да многе аквизиције нису одбациле очекivanе резултате управо због лоше процјене синергије. Закључак је да је приликом пројектовања синергије потребно је сагледати реалне изворе и временски оквиру којем се она може материјализовати, те у пројекцију укључити и негативне синергије које се неминовно јављају у пословима аквизиција. Такође, брзина интеграције представља јадан од кључних фактора успјеха. Кашњење у интеграцији одлаже материјализацију појединачних синергија, што са аспекта временске вриједности новца нагриза синергијску добити и може бити узроком смањења вриједности за власнике капитала.

Рад припада проблематици докторске дисертације:	ДА
---	----

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
5.	Пуцаревић, М., <i>Финансирање фузија и аквизиција</i> , Зборник радова - Хармонизација регулаторног оквира у области рачуноводства, ревизије и финансија (пут у европске интеграције), Десети конгрес Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске, Бања Врућица, Теслић, 2006;	Прегледни научни рад

Кратак опис садржине:

Раздвојеност функције управљања и власништва узрокује да менаџерске структуре не раде увијек у интересу власника, што се најчешће огледа кроз нерационално управљање ресурсима компаније. Одбори директора као вид интернирних механизама корпоративне контроле често нису у могућности да спријече ове појаве у корпорацијама. Лоше вођене корпорације у том случају постају предмет интересовања успешнијих компанија, и појављује се могућност преузимања контроле управљања од стране других власничких структура. Могућност активирања екстерног механизма корпоративне контроле тј. да компанија постане слабија страна у пословној комбинацији фузије или аквизиције, и да менаџмент изгуби контролу управљања над компанијом, дјелује превентивно на менаџмент захтјевајући од њега ефикасније управљање повјереним ресурсима. Компанија преузималац може на разне начине финансирати аквизицију: готовином, размјеном акција, хартијама од вриједности или пак, неком од комбинација ових метода. Избор начина финансирања није само техничко питање, већ у себи садржи економску димензију, на коју имају утицаја како власничке структуре, тако и менаџерске структуре компанија.

Рад припада проблематици докторске дисертације:	ДА
---	----

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
6.	Рукаревић, М., <i>Обавјештавања надлежног органа о сумњивим и готовинским трансакцијама од стране рачуновођа и ревизора</i> , Финрар у броју 3/12. Бања Лука, 2012.	Стручни рад

Кратак опис садржине:

Прање новца као глобални проблем с којим се суочавају све државе намећу потребу сталног креирања нових мјера и поступака за његово спречавање и откривање. Тенденција у области регулисања спречавања прања новца је да се повећава број обvezника у борби против ове негативне друштвене појаве. Тако је и Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у БиХ, рачуновође и ревизоре, који пружају услуге у оквиру професионалне дјелатности сврстао у групу обvezника и у том смислу прописао одговарајуће мјере које су дужни спроводити на овом пољу. Рачуновође и ревизори у току обављања професионалне дјелатности долазе до одређених сазнања која могу бити од користи у борби против прања новца и финансирања тероризма. Рачуноводствена професија у БиХ нема значајнија искуства на пољу спречавања прања новца и финансирања тероризма а комплексност задатка који пред њу постављује захтијева стручност и континуирану едукацију запослених као кључне претпоставке.

Рад припада проблематици докторске дисертације: НЕ

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
7.	Пуцаревић, М., <i>Рачуновође и ревизори у систему спречавања прања новца</i> , "Финрар" број 07/09; Бања Лука, 2009.	Стручни рад

Кратак опис садржине:

Прихваташе одговорности према јавности дефинише рачуноводству и ревизорску професију као дјелатности од јавног интереса. Улога ових професија у савременом друштву све више добија на значају. Регулатива из домена спречавања прања новца је рачуновође и ревизоре који пружају професионалне услуге препозната као лица која могу бити од користи у борби против прања новца и финансирања тероризма, и сврстала их у групу обvezника. Ипак, чини се да у први план долази проблематизовање односа између рачуновође и клијента, који се битно мијења у односу на ранију праксу и отвара питање етичког сукоба. Површина констатација могла би ићи у прилог да долази до нарушавања принципа повјерљивости, који од рачуновође захтијева да штити клијента не износећи информације које би могле угрозити његово пословање. Принцип повјерљивости захтијева од рачуновођа и ревизора да поштују повјерљивост информација о пословању клијента до којих дођу у обављању професионалних услуга, чак и послије престанка пословних веза. Међутим, параграф 4.2. Кодеса етике за професионалне рачуновође каже да постоји изузетак уколико постоји законска обавеза за објелодањивање. Исто тако, у Међународном стандарду ревизије 240. параграф 102. стоји да: „Професионална ревизорска одговорност да чува повјерљивост информација искључује извјештавње о криминалним радњама екстерним странама. Законска одговорност ревизора варира у зависности од земље и, у одређеним околностима, закон, прописи или судска пракса могу имати већи ауторитет од обавезе повјерљивости ревизора.“ У конкретном случају,

обvezniku se nalaze da obavijesti FOO o transakciji za koju postoji sumnja na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti, a da klijent pri tom ne smije biti upoznat sa ovim postupkom obveznika. U ovom slučaju osnov sumnje nije objelodanjen široj javnosti, i ukoliko je sve regularno nakon odgovarajućih provjera i analiza od strane FOO, ove radnje će proći nезапажено како од strane klijenta tako i kod poslovne javnosti.

Рад припада проблематици докторске дисертације: **НЕ**

Да ли кандидат испуњава услове?

ДА

III ПОДАЦИ О МЕНТОРУ/КОМЕНТОРУ

Проф. др Аиђелко С. Лојпур
Економски факултет Подгорица

Главне квалификације:

- биран у звање редовног професора на сљедећим дисциплинама: Менаџмент, Основе менаџмента, Развој организације, Трансформација организације на Економском факултету у Подгорици и Теорије менаџмента на Факултету за поморство у Котору.
 - проректор Универзитета Црне Горе (обављао функцију у два мандата), обављао функцију продекана за научноистраживачки рад и сарадњу са привредом на ЕФ у два мандата;
 - главни преговарач између Црне Горе и ЕУ за три поглавља;
 - руководилац примјењених постдипломских студија менаџмента ЕФ-а;
 - руководилац постдипломских студија смјер „Менаџмент бизниса“ и „Менаџмент у образовању“, на академским студијама ЕФ-а;
 - руководилац смјера „Менаџмент“ на академским студијама на факултету;
 - објавио уџбеник, више других публикација и око 150 научних и стручних радова из области организације, менаџмента, приватизације и привредног развоја;
 - био ангажован као савјетник Агенције за преструктуирање привреде и страна улагања Владе ЦГ за приватизацију и менаџмент;
 - ангажован као предавач по позиву на постдипломским и докторским студијама на више факултета у окружењу;
 - више пута боравио у иностранству у посјети разним факултетима, с тим што сам објавио две специјализације у иностранству: Универзитет у Питсбургу, 2003. године, London School of Economics and Political Science (LSE), 2005. године);
 - члан Издавачког савјета часописа "Montenegrin Journal of Economics"; Подгорица;
 - члан Издавачког савјета часописа "Acta Economica ", ЕФ, Бања Лука;
 - Члан Editorial Council часописа "Computer Science and Information Systems", ComSUS Consortium;
 - био ангажован као члан борда директора у: Телекому, ЈП Лука Котор; Ауторемонт Подгорица, Марина Бар, Приморка Бар; Барска пловидба Бар, Дувански комбинат Подгорица, Институт "Симо Милошевић" Игало и друго.
 - координатор два Темпус програма: „Развој и унапређење малих и средњих предузећа“ ЕФ са Универзитетом из Граца и Падерборна, и „Развој новог наставног плана из рачуноводства и финансија“, 2007; партнери: Економски факултет Љубљана, Универзитет из Гринича, Менаџмент академија Р.Козмински из Варшаве.
 - руководилац више специјалистичких курсева и сл.
 - изводио наставу на Факултету за поморство и Факултету за туризам и хотелијерство у Котору, Факултету за спорт и физичко васпитање Никшић, Факултету за менаџмент и производњу у Требињу и др.;
 - водио сам више специјалитичких курсева које је организовао Економски факултет, сам или у сарадњи са другим институцијама као што су Фонд за развој, Републички секретаријат за развој и сл; руководио курсевима за преструктуирање предузећа, курсевима за израду бизнис плана и сл.
- Објавио око 140 радова у домаћим и међународним часописима, конференцијама и сл. и више од 1 књига и монографија.

Радови из области којој припада приједлог докторске дисертације:

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница
1	А.С.Лојпур; Меловић. Б.; Сердарушић, Х.: „ <i>Парадигма менаџмента знања као детерминанта савременог корпоративног управљања</i> “; Рачуноводство и ревизија, ИСРР, Подгорица, бр. 7 и 8; 2017.
2	A.S.Lojpur; „ <i>Transitions countries in the globalisation process – resignation to their fate or late awakening</i> “; International Scientific Conference Economic and Social Development, Prague, Czech Republic, maj, 2017.
3	А.С.Лојпур; В.Драшковић: „ <i>Земље у транзицији у условима глобализације - будућност коју је неко други осмислио</i> “; Теслић, мај; 2016.
4	A.S.Lojpur; A: Lalević: „ <i>Reindustrialization as the backbone of the New Development paradigm in transition Countries</i> “; Book of Abstracts; 13 International Conference - Economic and Social Development; Barcelona; april, 2016. str.45.
5	А.С.Лојпур; М.Ламза-Маронић; Хрвоје Сердарушић; И.Радевић: „ <i>Менаџмент изазови – “организација која учи” као окосница нове пословне парадигме</i> “, Economics & Economy; Вол 2. јуне ; 2015.
6	А.С.Лојпур; Лојпур А.А.: „ <i>Реиндустиријализација као одговор на питање – да ли је и како могућ опоравак земља у транзицији</i> “; Book of abstracts; Економски факултет Пале, ЕФ Суботица; ЕФ Подгорица; Јахорина Business Forum; стр.12; 2016.
7	Jocovic M. Milovic N. Lojpur A.: „ <i>Changes in management role in the corporate governance system – example of Montenegro</i> “; Management-Journal of Contemporary Management Issues, University of Split, Faculty of Economics; Vol.20. No. 2. 2015.
8	Pejic-Bach, M., Lojpur, A., S.Peković, Stanovičić, T.: „ <i>The Influence different information sources on Innovation performance: Evidence from France, the Netherlands and Croatia</i> “, South East European Journal of Economics and Business, Volume 10(2); 89-101; 2015.
9	A.Lojpur, M.Radović; A.Lalević-Filipović: „ <i>EUROPE 2020</i> “ strategy as a global imperative for SEE countries”; ICEIRD; The global Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, isbn 978-9963-7355-4-9; P.210-219; Nicosia, Cyprus, June, 2014.
10	А.Лојпур, "Да ли је и како могућ опоравак привреде у условима глобализације?", <i>Acta Economica</i> (ISSN: 1512/858X), Feb. 2014, Page(s) 39-58 [12356]
11	А.Лојпур, "Од самоуправног руководења до капиталистичког квази менаџмента-недовршена транзиција менаџмента," <i>Economics&Economy</i> (ISSN:2336-9213), Issue 1, Feb. 2014, Page(s) 87-101 [12359]
12	А.Лојпур, С.Пековић, "Знање и иновациони политика земља у транзицији као мјера спремности за улазак у ЕУ," <i>Economics&Economy</i> (ISSN:2336-9213), Volume 1, Issue 2, dec.2013, Page(s) 61-75 [12358]
13	А.Лојпур, "Знање као генерички фактор конкурентности у условима глобализације пословања и европских интеграција," <i>Računovodstvo i revizija</i> (ISSN:1800-6159), str. 60-75; Issue 7-8/2013, July 2013, Page(s) 66-76 [12248]
14	А.Лојпур, Р.Жугић, "Нова менаџмент парадигма као претпоставка ефективнијег коришћења знања," <i>Рачуноводство и ревизија</i> (ISSN:1800-6159), Issue 5-6/13, May 2013, Page(s) 53-59 [12169]
15	А.Лојпур, В.Драшковић, "Неразвијене земље у условима глобализације -

	тражење ваљаног развојног обрасца," VIII International Symposium on Corporate Governance, Adjustment and/or prediction - A condition of survival, growth and development of the economy; ISBN 978-99955-83-08-8; Teslić. May 2013, Page(s) 153-173 [12138]
16	V. Drašković, A. Lojpur, " The importance of the institutional framework in regulating corporate social responsibility", " Montenegrin journal of economics (ISSN:1800-5845), Volume 9, Issue 2, Apr. 2013, Page(s) 39-46 [12120]
17	A. Lojpur, S. Vlahović, S. Peković, A.A. Lojpur, " The Competition problems in countries of transition: The case of Montenegro, " 2nd International Scientific conference Economic and Social Development, Book of Abstract; Paris; April: 2013, Page(s) 75-77 [12136]
18	A. Lojpur; S. Vlahović: " The necessity of adopting a new management paradigm in the European Integration process "; Правни економски аспекти интеграције БиХ у ЕУ; Зборник радова, ISBN 978-9958-604-78-2; Економски факултет, Mostar , 2013.
19	A. Lojpur, "Od самоуправног руководења до капиталистичког квази менаџмента - недовршена транзиција менаџмента," Economics and Economy (ISSN:2336-9213), Volume 1, Issue 1, Mar. 2013, Page(s) 87-101 [12170]
20	A. Lojpur, M. Pejić Bach, S. Peković. " Determinants of Innovation Intensity in Developed and in Developing Economies: The case of France and Croatia, " International Conference, Tivat, septembar, Kvalitet, Beograd (ISSN:0354-2408), Volume , Issue , Sept. 2012, Page(s) [11900]
21	A. Lojpur, С. Пековић, "Има ли наде за 'мале' економије у условима глобализације," Acta Economica (ISSN:1512-858X), Volume 16, Issue , Sept. 2012, Page(s) 9-26 [11932]
22	A. Lojpur, " Knowledge economy' as a key assumption of economic development, " Conference Economy of Montenegro 2012, Road to economic growth, Conference Proceedings, PK CG (ISSN:0350-5340), June 2012, Page(s) 75-88 [12060]
23	A. Lojpur, M. Radović, С. Пековић, "Патолошка моћ савремених корпорација као продукт идеологије неолибералног капитализма," Економске идеје и пракса, Београд (ISSN:2217-6217), Issue 4, Mar. 2012, Page(s) 35-47 [11898]
24	A. Lojpur, S. Peković, "The competition problems in countries of transition adoption of "new" development economic paradigm as an imperative," International conference, "Economic theory and practice: meeting the new challenges": Mostar, BiH (ISSN:2233-0267), Nov. 2011, Page(s) 113-126 [11892]
25	A. Lojpur, "Проблем конкурентности - нужност прихватавања нове развојне економске парадигме," ФИНРАР, Бања Лука, Volume 2, Issue , June 2011, Page(s) [11893]
26	A. Lojpur, "Корпорацијска друштвена одговорност и пословна етика - ко контролише "савремене" корпорације," Финансијско изјештавање у функцији унапређења пословног амбијента у Црној Гори; Бечићи, јун, 2011, Page(s) 425-442 [11895]
27	A. Lojpur, S. Peković, "The problem of Competitivness in the Transition Countries - Needs for Adoption of "New" Economic Development Paradigm," International Scientific Conference, Contemporary Issues In Economics, Business and Management, Kragujevac Issue , Dec. 2010, Page(s) [12015]
28	A. Lojpur, "Да ли је проблем конкурентности схваћен на прави начин у оквиру "нове" економске парадигме Црне Горе," Црна Гора у XXII столећу - у ери компетитивности; CANU:, Volume 73, Issue 11, June 2010,

	Page(s) 277-293 [11889]
29	А.Лојпур, "Проблем конкурентности у земљама у транзицији," <i>Financing, B.Luka</i> (ISSN:1986-812X), Issue 2, June 2010, Page(s) 5-13 [11891]
30	А.Лојпур, "Корпорацијска друштвена одговорност између европских закона и балканске примјене," <i>Corporate Governance. Engine or leaden Legs of Development</i> ; FINRAR; June , 2011; Page(s) 279-299 [11890]
31	A.Lojpur, "Is there hope for Managerial Capitalism?," <i>Acta economica</i> (ISSN:1512-858X), Issue 12, June 2010, Page(s) 43-65 [12012]
32	А.Лојпур, "Проблем конкурентности у земљама у транзицији - пужност прихваташа "нове развојне парадигме," <i>Међународна конференција. Универзитет Црне Горе; Подгорица , Јуне 2010</i> , Page(s) [12016]

Да ли ментор испуњава услове?

ДА

IV ОЦЈЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

IV.1 Формулација назива тезе (наслова)

СТРАТЕШКЕ АКВИЗИЦИЈЕ У ФРАГМЕНТИРАНИМ ИНДУСТИЈАМА У ФУНКЦИЈИ ОДРЖАВАЊА И ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ

Наслов тезе је подобан?

ДА

IV.2 Предмет истраживања

Релевантна литература под *аквизицијама* у најширем смислу подразумијева укрупњавање предузећа и стварање веће економске целине под јединственом управом, било да је ријеч о статусним пословним комбинацијама, преузимању путем стицања контролног пакета акција или стицања имовине предузећа. Са становишта пословних комбинација *аквизиција* може бити усмјерена на стицање цијelog предузећа односно дијела неког предузећа, или пак подређивања одређеног предузећа стицањем већинског удјела у његовом власништву. Због тога се под појмом аквизиције подразумијева како пренос власништва над имовином тако и над капиталом односно власничким правима предузећа (Orsag, 1996, 109). Суштински, без обзира на форму њеног провођења, *аквизиција* подразумијева стварање веће економске целине под јединственом управом од два или више мањих пословних ентитета. Кроз истраживање ћемо обрадити различите моделе аквизиција (спајања, припајања, преузимања и сл.) али и врсте анализе и пројекцију синергетских ефеката који настају у *стратешким аквизицијама* и њихов посљедични утицај на конкурентност новоастале економске целине. *Стратешке аквизиције као врста аквизиција* су пословне комбинације у којима једна компанија стиче другу компанију као

дио своје опште стратегије раста и развоја. У овој врсти пословних комбинација ради се о компанијама које се баве *истим или сличним пословима*, где стратешки купац нема намјеру да у перспективи прода циљну компанију, већ да у комбинацији са постојећим ресурсима оствари раст у дужем периоду. Значајан дио предмета истраживања је синергија као основни мотив аквизиција. У оквиру овог дијела дубље ћемо истражити изворе синергије и начине њене материјализације. Мјерење односно квантификовање потенцијалне синергије представља посебан изазов а њена динамика материјализације у постаквизиционом периоду кључни је фактор успјеха, па ће се значајан дијелом фокусирати на ову област. Литература из ове области наводи доста примјера неуспјелих аквизиција подразумијевајући при том очекivanе ефекте, па је нужно указати на потенцијалне врсте препрека за материјализацију синергије, као и негативне синергије које нужно настају у овом процесу.

Значајан дио истраживања обухватиће различите аспекте конкурентности са којима се сусрећемо у савременој литератури. Иако је микроконкурентност односно конкурентност предuzeћа у жижи овог истраживања, кроз један дио рада ћемо обрадити и макроконкурентност односно релевантне факторе који обликују амбијент у коме предuzeћа послују. Конкурентска предност је оно по чemu се организација издваја од других или њено преимућство над конкуренцијом. Конкурентска предност значи да организација има нешто што остали конкуренти немају, да је у нечму боља од осталих организација или да ради нешто што остали нису у стању да ураде. Као кључни концепт у стратегијском менаџменту конкурентска предност неопходна је за дугорочан успех и опстанак организације (Coulter, 2009, 41). Конкурентска предност настаје првенствено из вриједности коју је предuzeће способно створити за своје купце, а која премашује њене трошкове производње. Вриједност је оно што су купци спремни платити, док дodata вриједност произлази из понуде нижих цијена од конкурентских уз једнаку корист коју купац остварује или из пружања јединствених користи које и више него надокнађују вишу цијену (Porter, 1980, 22). Када се говори о конкурентности на микронивоу односно конкурентности предuzeћа, у стручној литератури се сусрећемо са мноштвом стратегија као што су Портерове генеричке конкурентске стратегије, Минцбергове генеричке конкурентске стратегије, адптивне стратегије Мајлса и Сноуа и др. Међутим, било о којем од претходних концепата да се ради чињеница је да трошкови имају кључну улогу. Трошкови су такође од виталног значаја за стратегију диференцијације јер предuzeће које примјењује диференцијацију трошкове мора одржати на приближном нивоу конкурентата.

Стварање веће економске цјелине кроз стратешке аквизиције омогућује кориштење економије обима, снижавање трошкова по јединици производа односно подизање расположивих ресурса на виши ниво продуктивности а тиме и основу за јачање конкурентности.

Конкурентност предузећа дефинише се у односу на његове конкуренте односно на одређену индустрију у којој оно послује, па је неопходна и спознаја о структури домаће индустрије која се намјерава истраживати. Предузеће које кроз стратегијско управљање ресурса настоји да се одговарајуће позиционира у оквиру индустрије мора имати перформансе које су изнад нивоа одређене гране. Конкурентско позиционирње уско је везано за структуру индустрије у којој послује и за његову конкурентску предности односно оно по чему се једна организација разликује од осталих. Постоје различити приступи у дефинисању конкурената а то су прије свега приступ који полази од сличности одговарајућих производа или група производа као и приступи који полазе од потреба купца које је потребно задовољити што је потребно узети у обзир приликом избора индустрије у оквиру које се врши истраживање. Истраживања би требало смјестити у оквир одређене фрагментиране индустрије. Фрагментирана је индустрија облик слабо концентрисане индустрије с великим бројем мањих или средњих предузећа, од којих ниједно није у ситуацији доминације индустријом, нити има моћ обликовања индустријских догађаја. Проблем се јавља кад релативно мали конкурентни покушавају остварити већи тржишни удио, надајући се да ће њихове акције остати непримјећене као и ефекти тих акција на друга предузећа. Наравно, то је углавном узалудан напор. Без израженог индустријског вође и његове тржишне моћи, предузећа прихватају цијену коју им тржиште диктира, а која економске профите минимизира или уклања.

У литератури из области аквизиција срећемо мноштво истраживања о ефектима аквизиција на богатство власника у постаквизиционом периоду. Ова истраживања првенствено су орјентисан на корист власника како акviziterске тако и циљне компаније, а најчешће се очituју кроз берзанску вриједност акција. У релевантној литератури из ове области готово да нема цјеловитог и систематског истраживања о утицају аквизиције на конкурентност новонастале економске цјелине и положај новонастале компаније на посматране индустрије. Уколико су ове тврдње тачне онда би стратешке аквизиције биле један од начина јачања конкурентости предузећа, што би кроз ово истраживање требало доказати. Оштеприхваћено стајалиште већине аутора из предметне области је да стратешке аквизиције у фрагментираним индустријама имају већи

синергетски потенцијал у односу на оне у којима постоји дефинисана структура. Ова тезе иде у прилог погодности ове теме за истраживање и њене актуелности.

Предмет истраживања је подобан?

ДА

IV.3 Најновија истраживања познавања предмета дисертације на основу изабране литературе са списком литературе

1. Mitchell Lee Marks, Philip H. Mirvis, *Joining Forces – One Plus One Equal Tree in Mergers, Acquisition and Alliances, second edition*, Jossei Bass a Willey Imprint, San Francisco, 2010
2. Chris M. Mellen, Frank C. Evans, *M&A - Building Value in Private Companies*, John Wiley and Son, Inc. New Jersey, 2010
3. Donald DePhamphilis, *Mergers and Acquisition Basic- All You Need To Know*, Elsevier Academic Pres, Oxford, 2011.
4. Frons Tompenaars,Maarten Njiihof Asser, *The Global M&A Tango*, McGraw Hill, New York, 2011
5. Steven M. Bragg, *Mergers and Acquisitions- A Condensed Practitioners Guide*, John Wiley and Son, Inc. New Jersey, 2009
6. Gregory G. Dess, G. T. Lumpkin, Alan B. Eisner, *Strategiski menadžment*, Data Status, Beograd, 2009.
7. Denis J. Roberts , An Insiders Guide to the Purchase and Sale of Middle Market Business Interests, *John Wiley and Son*, Inc. New Jersey, 2009
8. Greg N. Gregoriu and Karyn L. Neuhauser, *Mergers and Acquisitions-*, Palgrave Macmillan, New York, 2007.
9. Michael E. S. Frankel , *Mergers and Acquisitions-Deal Makers- Building a Winning Team* *John Wiley and Son*, Inc. New Jersey, 2007.
10. Robert L. Brown *Mergers, Acquisition and Divestures*, Palgrave Macmillan, New York, 2007.
11. Andrew J. Sherman, Miledge A. Hart, *Mergers and Acquisitions – From A to Z*, American Management Association, New York 2006.
12. Gaughan Patrick A.: *Integracije i akvizicije*, Prometej, Novi Sad, 2006J. Fred Weston and Samuel C. Weaver, *Mergers and Acquisitions*, Mc Graw Hill Companies, 2001.
13. Michaell A. Hit, Jeffrey S Harison, R. Duane Ireland - *Mergers and Acquisitions- A Guide*

to Creating Value for Stakeholders, Oxford University Press, New York 2001.

14. Brealey A.R., Myers C.S., Allen F.: *Principles of Corporate Finance, Global Edition*, McGraw-Hill Irwin, 2011.
15. Michael E. Porter- *Competetive Strategy – Technicques for Analyzing Industries and Competitors*, The Free Press, New York, 1998.
16. Harding D.&Rovit S., *Preuzimanje i spajanje poduzeća*, Masmedia doo, Zagreb 2007.
17. Damodaran, Aswath: *Investment Valuation, second edition*, John Wiley & Sons, New York, 2002.
18. Shanon P. Pratt: Discounts and Premiums, John Wiley&Sons, New Jersy, 2009.
19. Shanon P. Pratt: Business Valuation – Body of Knowledge, John Wiley&Sons, New Jersy, 2003.
20. Omondi O. M: Effect of Merger and Acquisition strategy on competitive advantage of Icea and Lion group, School of Business, University of Nairobi, 2016.
21. Saxena S. P.: M&A as a strategic tool to gain competitive advantage by exploiting synergies, Dayalbagh Educational Institute, 2007.
22. Ђуричин Н. Д.: Менаџмент и стратегија, Центар за издавачку дјелатност Економског факултета у Београду, Београд, 2013.
23. Лојпур С. А., Куљак М.: Менаџмент, Економски факултет у Подгорици, Подгорица, 2005.
24. Хејзер Џ., Рендер Б.: Операциони менаџмент, Центар за издавачку дјелатност Економског факултета у Београду, Београд, 2011.
25. Каличанин Ђ.: Менаџмент вредности предузећа, Центар за издавачку дјелатност Економског факултета у Београду, Београд, 2006.
26. Адижес И.: Управљање животним циклусом предузећа, Адизес, Нови Сад, 2004.
27. Тодосијевић. Р: Стратегијски менаџмент, Теоријске поставке , Економски факултет Суботица, Универзитет у Новом Саду, 2009.
28. Тодосијевић. Р: Стратегијски менаџмент, Методе и технике, Економски факултет Суботица, Универзитет у Новом Саду, 2009.
29. Ворд Џ.: Развој породичних компанија, Acce Bookс, нови Сад, 2006.
30. Типурић Д.: Надзорни одбор и корпоративно управљање, Синергија, Загреб, 2007.
31. Васиљевић. М.: Компанијско право, Центар за публикације Правног Факултета у Београду, Београд, 2005.
32. Јамес Џ. Ван Хорне анд Јохн М. Вацховицх, JP: *Основе финансијског менаџмента*, Мате, Загреб, 2002.

33. Ђировић М.: *Фузије и аквизиције*, Прометеј, Нови Сад, 2004.
34. Orcar C.: *Анализа и консолидација финансијских извјештаја -Дионичарство и пословне комбинације*, ХЗРИФД, Загреб 1996.
35. Ross Stephen A., Westerfield Randolph W., Jordan Bradford D., *Fyndamentals of Corporate Finance, Sixth Edition*, The McGraw-Hill Companies
36. Белак В: *Економска додана вриједност (EVA) и тржишна додана вриједност (MVA) као мјере перформанса твртке*, Рачуноводство, Ревизија, Финанције 12/03, Загреб, 2003.
37. Дмитровић -Шапоња Љ. : *Мерење перформанси пословног субјекта EVA методом у условима глобалне кризе*, 13 Конгрес Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске, Зборника радова, Бања Лука 2009.
38. Lipton M.: *Merger Waves in the 19th, 20th and 21th Centuries, The davies Lectyre*, Osgoode Hall Law Schoo, York Universit, 2006,
39. Шкарић - Јовановић К,: *Рачуноводствена мерила перформанси предузећа*, 8. конгрес CPP РС, Зборник радова, 2004.
40. Родић J.: *Фузија предузећа*, Часопис Фінрап бр. 10/2002, Бања Лука, 2002.
41. Денчић К.: *Пожељне финансијске карактеристике циљне компаније*, Економске теме, година XLIII, број 5., Економски факултет Ниш, 2005
42. Рајчевић М: *Концепција и садржај Закона о привредним друштвима*, Трећи симпозијум о корпоративном управљању у Републици Српској, Зборник радова, Бања Врућица, 2008.
43. Glaeser, E., La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F. & Shleifer, A., The new comparative economics. *Journal of Comparative Economics*, 31(4), 2003.
44. Krugman, P. Making Sense of the Competitiveness Debate. *Oxford Review of Economic Policy*, 12(3),1996.
45. Lekovic, V. , Importance of institutions in terms of competitiveness improvement and economic success. *Ekonomika preduzeća*, 65(5-6),2013.
46. Madžar, Lj., Institutional dynamics as a determinant of economic development - with reference to China. *Ekonomika preduzeća*, 60(3-4), 2013
47. Митровић, Б., Стефановић, З., Институционалне претпоставке повећања конкурентности привреде Србије. *ТЕМЕ*, 31(2), 2017
48. Mroczkowski, T., New Pleyers in Life Science Innovation: Best Practice in Reseach and Development from Araound the World. FT Press Upper Saddle River, New Jersey, 2012
49. North, D. C., Institutions, Institutional Change and Economic Performance. Cambridge University Press, Cambridge, 1990

50. North, D. C., Economic performance through time. *American Economic Review*, 84(3), 1994
51. Porter, M., Location, Competition and Economic Development: Local Clusters in a Global Economy. *Economic Development Quarterly*, 14(1), 2000
52. Porter, M., O konkurenciji. Beograd, Srbija: Fakultet za ekonomiju, finansije i menadžment, 2008.
53. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report (2006/2007; 2010/2011; 2011/2012; 2012/2013; 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017).
54. Lipezynski, J., Wilson, J., & Goddard, J. (2009). Industrial Organisation – competition, strategy, policy. Harlow, UK: Prentice Hall
55. Piloff, S. J., & Rhoades, S. A., Structure and Profitability in Banking Markets. *Review of Industrial Organization*, 20 (1), 2002 .
56. Pindyck, R. S., & Rubinfeld, D. L. (2005). Microeconomics. Lebanon, Indiana, USA: Prentice Hall. 12. Rodrik D., Paradoks globalizacije, Službeni glasnik, Beograd, 2013
57. Stojanović, B., Zaštita konkurenčije u procesu privatizacije, Ekonomika preduzeća, martapril, Savez ekonomista Srbije, Beograd, 2006.
58. U.S. Department of Justice and Federal Trade Commission. Horizontal Merger Guidelines. Washington, 2010
59. Carlton, W. D., & Perloff, M. J. (2005). Modern Industrial Organization. Boston, USA: Addison Wesley.
60. Uvalic, M., Foreign Direct Investment in the Western Balkans: What role has it played during transition?, Univerzity Perugia, 2015
61. Galbrajt, Dž. K., Ekonomija u perspektivi, copyright, Mate, Zagreb, 1995
62. Kostic, M., Analyzing the conditions of competition - case of Serbian edible oil market. Conference proceedings: Contemporary Issues in Economics, Business and Management (EBM 2014). Faculty of Economics, Kragujevac, 2015.
63. Rauch, A., Frese, M., & Utsch, A., Effects of human capital and long-term human resources development and utilization on employment growth of small-scale businesses: A causal analysis. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29, 2005
64. Rauch, A., Wiklund, J., Lumpkin, T., & Frese, M., Entrepreneurial orientation and business performance: An assessment of past research and suggestions for the future. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 2009.
65. Robson, P. J. A., & Bennett, R. J., SME growth: The relationship with business advice and external collaboration. *Small Business Economics*, 15, 2000.

66. Roper, S., Entrepreneurial characteristics, strategic choice and small business performance. *Small Business Economics*, 11, 1998
67. Sauka, A., Productive, unproductive and destructive entrepreneurship: A theoretical and empirical exploration. Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, 2008.
68. Simon, H. (2009). Hidden champions of the 21st Century. Success strategies of unknown world market leaders. New York: Springer, 2009.
69. N. M., & Ryans, J. J., Jr., Definition, perspectives, and understanding of international competitiveness: A quest for a common ground. *Competitiveness Review*, 6(2), 1996
70. Hoang, H., & Antoncic, B., Network-based research in entrepreneurship. A critical review. *Journal of Business Venturing*, 18, 2003
71. Hughes, M., & Morgan, R., Deconstructing the relationship between entrepreneurial orientation and business performance at the embryonic stage of firm growth. *Industrial Marketing Management*, 36, 2007.
72. Ibeh, K. Toward a contingency framework of export entrepreneurship: Conceptualisations and empirical evidence. *Small Business Economics*, 20, 2003.
73. King, A., & Tucci, C., Incumbent entry into new market niches: The role of experience and managerial choice in the creation of dynamic capabilities. *Management Science*, 48, 2002.
74. Kitson, M., Martin, R., & Tyler, P., Regional competitiveness: An elusive yet key concept? *Regional Studies*, 38(9), 2004.
75. Knight, G., & Cavusgil, S., A taxonomy of born global firms. *Management International Review*, 45(3), 2005.
76. Kreiser, P., Marino, M., & Weaver, K., Assessing the psychometric properties of the entrepreneurial orientation scale: A multi-country analysis. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 26(4), 2002
77. Malecki, E., & Veldhoen, N., Network activities, information and competitiveness in small firms. *Geografiska Annaler. Series B, Human Geography*, 75(3), 1993
78. Man, T., Lau, T., & Chan, K., The competitiveness of small and medium enterprises. A conceptualization with focus on entrepreneurial competencies. *Journal of Business Venturing*, 17, 2002.
79. McKelvie, A., & Davidsson, P., From resource base to dynamic capabilities: An investigation of new firms. *British Journal of Management*, 20, 2009.
80. Miller, D., The correlates of entrepreneurship in three types of firms. *Management Science*, 29, 1983.
81. Miller, D., & Friesen, P., Innovation in conservative and entrepreneurial firms: Two models

of strategic momentum. Strategic Management Journal, 3, 1982

82. Moreno, A., & Casillas, J., Entrepreneurial orientation and growth of SMEs: A causal model. Entrepreneurship Theory and Practice, 32(3), 2008.

83. Mudambi, R., & Zahra, S., The survival of international new ventures. Journal of International Business Studies, 38(2), 2007.

84. Nelson, R., Recent writings on competitiveness: Boxing the compass. California Management Review, 34(2), 1992.

85. Закон о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима "Службени Гласник Републике Српске", бр. 24/98 од 15.06.2000. године, 63/02 од 11.10.2002. године и 67/05 од 21.07.2005. године

86. Закон о приватизацији државног капитала у предузећима "Службени гласник Републике Српске", број 51/06, 1/07, 53/07, 41/08 и 58/09

87. Закон о тржишту хартија од вриједности "Службени гласник Републике Српске" број 92/06 и 34/09

88. Закон о привредним друштвима "Службени гласник Републике Српске", број 127/08 и 58/09

89. Закон о преузимању акционарских друштава "Службени гласник Републике Српске", број 65/08 и 92/09

90. Закон о конкуренцији БиХ, "Службени гласник БиХ" бр. 48/05, 76/07 и 80/09

Избор литературе је одговарајући?

ДА

IV.4 Циљеви истраживања

Циљ истраживања је да се опише процес укрупњавања предузећа кроз модел стратешке аквизиције као методе екстерног раста. Кроз овај процес настојаћемо показати како се стратешка аквизиција у оквиру фрагментиране (неконсолидоване) индустрије одражава на конкурентску позицију односно конкурентске перформансе постакvizиционе економске цјелине. Овај генерални циљ ће се постићи кроз сет одређених циљева нижег нивоа. Описаће се основне фазе цјелокупног процеса стратешке аквизиције те посебно анализирати оне фазе које детерминишу њену економску оправданост, као и препреке и замке које су могу појавити у овом процесу. Један од циљева је истражити и у којој мјери се користи екстерни метод раста кроз стратешке аквизиције те његов потенцијал за јачање конкурентности. Један од циљева је и истражити однос менеџмента и власника домаћих

предузећа према стратешким аквизицијама као екстерном методу раста и доћи до спознаје о разлогима односно мотивима таквог тренутног односа.

Класификација као један од научних циљева у оквиру предметног рада обухвата дефинисање мјеста аквизиције као пословне комбинације у односу на друге пословне комбинације орјентисане на укрупњавање, односно њихове разлике и сличности. У оквиру овог научног циља потребно је дефинисати поједине врсте аквизиције с обзиром на начин њиховог настанка, подразумијевајћи при том да ли оне настају кроз процес стицања или удруживања. Такође, циљ је направити јасну дистинција између финансијске аквизиције с једне стране, и стратешке аквизиције с друге стране која у основи има синергију као мотив. Стратешка аквизиција као екстерни метод раста у релевантној литератури се разматра кроз призму развојне стратегије предузећа, али ћемо је кроз овај рад покушати представити и као могући модел конкурентског позиционирања и јачања конкурентности.

Научно објашњење као један од врхунских циљева овог истраживања намјеравамо остварити кроз доказивање узрочно-посљедичне везе стратешке аквизиције и конкурентских перформанси нове економске целине као предмета анализе. Кроз креирање одређеног модела стратешке аквизиције као израза интеграције два или више пословних ентитета заснованог на пројекцији комплементарности ресурса односно материјализацији потенцијалне синергије настојаћемо доказати позитиван утицај на конкурентност. Научно објашњење требало би дати одговор на питање који су кључни фактори који детерминишу материјализацију синергије у стратешкој аквизицији и на који начин се она одражава на јачање конкурентности.

Циљеви истраживања су одговарајући? ДА

IV.5 Хипотезе истраживања: главна и помоћне хипотезе

На основу дефинисаног проблема и предмета истраживања поставили смо главну и помоћне хипотезе.

Радна хипотеза:

Модел стратешке аквизиције као екстерни метод раста у оквиру фрагментиране индустрије јача конкурентност предузећа.

Помоћне хипотезе:

1. Стратешика аквизиција има ефекат одвраћања директних конкурената, односно, смањује ниво супарништва које се огледа кроз разне видове конкурентске борбе као што је цјеновно надметање, јачање квалитета производа, диверсификација и ширење асортиманда производа.
2. Стратешка аквизиција у оквиру фрагментиране индустрије јача преговарачку моћ предузећа у односу на добављаче и купце.
3. Стратешка аквизиција кроз економију обима (*economy of scale*) и економију обухвата (*economy of scope*) повећава баријере уласка за нове конкуренте.

Варијабле

Зависна варијабла је *конкурентност предузећа*. Да би хипотезе које су постављене биле пројерене неопходно је доказати да је промјена конкурентности односно њено побољшање проузроковано стратешком аквизицијом као независном варијаблом. У ту сврху је неопходно користити и одговарајући систем мјерила перформанси како би могли пројерити степен међувисности варијабли, односно доказати узрочно-посљедичну везу. Степен зависности ће бити изражен поређењем предаквизиционих са постаквизиционим перформансама економске цјелине која ће бити предметом анализе.

Хипотезе истраживања су јасно дефинисане?

ДА

IV.6 Очекивани резултати хипотезе

У литератури из области аквизиција срећемо велики број истраживања о ефектима аквизиција на богатство власника у постаквизиционом периоду. Ова истраживања првенствено су ојентисан на корист власника како аквизитерске тако и циљне компаније, а најчешће се очитују кроз берзанску вриједност акција. Уочено је да се занемарују истраживања која испитују дугорочни ефекти аквизиција на конкурентност предузећа а тиме на њихов стабилан развој и дугорочну одрживост. Многобројни аутори сматрају да се у оквиру фрагментираних индустрија крије значајна синергија која се кроз аквизиције може искористити за јачање конкурентности предузећа која улазе у аквизицију, али и за консолидацију саме индустрије, јер само чврсто консолидована

индустрија повећава стабилност и њен профитни потенцијал (Типурић, 2009). У складу с претходним, научни допринос овог истраживања огледао би се у креирању модела за јачање конкурентности кроз стратешке аквизиције у оквиру фрагментираних индустрија. У релевантној литератури из ове области готово да нема цјеловитог и систематског истраживања о утицају аквизиције на конкурентност новонастале економске цјелине и положај новонастале компаније на посматране индустрије. Уколико су ове тврдње тачне онда би стратешке аквизиције биле један од начина јачања конкурентости предузећа, што би кроз ово истраживање требало доказати. Општеприхваћено стајалиште већине аутора из предметне области је да стратешке аквизиције у фрагментираним индустријама имају већи синергетски потенцијал у односу на оне у којима постоји дефинисана структура. Ова тезе иде у прилог погодности ове теме за истраживање и њене актуелности.

Од истраживња у практичном смислу највише користи може имати менаџмент предузећа. Корист од истраживања такође могу имати потенцијални посредници у аквизицијама као што су банке и инвестициони савјетници. Такође, резултати истраживања могу користити и државним институцијама и развојним агенцијама. Дакле, иако је прије свега ријеч о микроекономском аспекту истраживања оно има и своје позитивне консеквенце на макро плану.

Допринос академској заједници је у објашњену аквизиције као метода екстерног раста и њене улоге у изградњи и јачању конкурентности предузећа те дефинисања модела стратешке аквизиције који доводи до јачања конкурентности. Још један допринос је у чињеници да до сада није било сличних истраживања на нашим просторима, те да то може створити основу и интерес других за даљи наставак истраживања у овој области.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос? ДА

IV.7 План рада и временска динамика

Р.бр.	Период	Опис активности
1	01.09.2017 – 01.07.2018.	-Израда теоријског дијела дисертације на основу прикупљних извора и ажуриране литературе. - Постављање основног модела у складу са дефинисним хипотезама, варијаблама те усвајања одговарајућих мјерила перформанси за потребе модела. -Креирање и припрема статистичких алата за емпиријски дио истраживања, заснованих на теоријским претпоставкама.
2	15.07.2018.-31.10.2018.	Прикупљање података за емпиријски дио докторске дисертације путем креираних статистичких алата.
3	01.11.2018.-31.12.2018.	Статистичка обрада података и доношење прелиминарних закључака на основу обрађених података и резултата истраживања.
4	01.01.2019.-31.01.2019.	Дефинисање и уобличавање коначних закључака у складу са постављеним проблемом и хипотезама.

План рада и временска динамика су одговарајући? ДА

IV.8 Метод и узорак истраживања

Методолошки оквир истраживања засниваће се на принципима објективности, систематичности, поузданости и прецизности.

Теоријски дио истраживања вршиће се на подлози релевантне литературе која је наведена у посебном одјельку ове пријаве. У циљу доказивања постављених хипотеза истраживање ће поред теоријског дијела имати и емпиријски дио за који ће се у основи користити индуктивни и дедуктивни приступ. Истраживање ћemo провести у једној од фрагментираних индустрија. Једно од кључних питања је како дефинисати оквир индустрије. Под утицајем државне статистике индустрија се често погрешно поистовjeђује са одређеним сектором и дефинише као група предузећа која обављају исту генеричку дјелатност. Исто тако, погрешно је појам индустрије поистовjeћивати са тржиштем. За потребе нашег истраживања адекватна је дефиниција коју је дао Derek Abell а која истиче

да се индустрија састоји од предузећа која имају исте или сличне технологије и која се боре за исте купце. Као примјер могу се навести индустрија намјештаја, индустрија прерађевина од меса, индустрија пословних софтвера, стоматолошка индустрија, индустрија прерађевина од воћа и поврћа, индустрија високог образовања, и сл. Примјери оваквих индустрија у нашем окружењу су бројни. У оквирима једне од таквих домаћих индустрија биће извршен експериментални дио истраживања. Претежни дио истраживања биће заснован на методама анализе и синтезе те методе индукције и дедукције. У циљу долaska до спознаје карактеристика пословног окружења користиће се методе дескрипције и анализе. Спознаје о домаћем конкурентском окружење односно карактеристикама индустрије која ће бити предметом истраживања водиће преко метода анализе и дескрипције.

Метод узорка, метод анкетирања и метод интервјуисања користићемо за спознају микроконкурентских аспеката предузећа која ће бити предметом анализе унутар одређене индустрије. За креирање одговарајућег модела аквизиције користиће се више метода: метода компарације, метода класификације, метода, анализе, метода дескрипције и метода моделирања. У оквиру овог истраживања неопходно је користити помоћне методе као што су метода анализе ситуације, Портеров модел пет фактора, Портеров ланац вриједности и др. Каузалну методу ћемо користити за утврђивања узрочно–посљедичне везе између примјене одређеног модела стратешке аквизиције и ефекта на конкурентско позиционирање. За обраду података из истраживања користићемо SPSS статистички софтвер.

Метод и узорак су одговарајући?

ДА

В ЗАКЉУЧАК

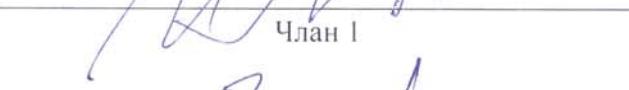
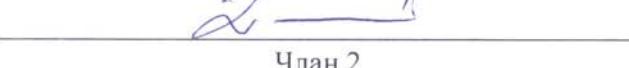
Кандидат је подобан	ДА
Тема је подобна	ДА

На основу наведеног Комисија је једногласна у ставу да кандидат мр Милан Пуцаревић има пет објављених научних радова и учествовао је у неколико научно истраживачких пројеката из ужे научне области којој припада предмет истраживања докторске дисертације чиме је стекао довољно знања и искуства за израду докторске дисертације под називом, „Стратешке аквизиције у фрагментираним индустријама у функцији одржавања и јачања конкурентности“.

На основу анализе дефинисаних методолошких елемената и приједлога литературе комисија очекује да ће кандидат мр Милан Пуцаревић тестирањем постављених хипотеза у докторској дисертацији добити одговор на постављени истраживачки проблем, те даће резултати научног истраживања докторске дисертације дати оригинални научни допринос економској науци.

Сходно томе Комисија предлаже Наставно научном вијећу Економског факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да прихвати Извјештај комисије за оцјену подобности кандидата и теме и одобри кандидату израду докторске дисертације под називом: „Стратешке аквизиције у фрагментираним индустријама у функцији одржавања и јачања конкурентности“.

Датум: 16.04.2018.

Предсједник комисије

Члан 1

Члан 2

